KAIP TINKAMAI VYSTYTI VAIKO KALBĄ

Labai svarbu kuo anksčiau padėti formuotis ir vystytis vaiko kalbai. Padėdami vaikui formuoti ir plėtoti jo kalbą, ruošiame jį ne tik mokyklai, bet ir apskritai gyvenimui. Pagrindinis visuomenėje reikalingas įgūdis yra sugebėjimas aiškiai ir prieinamai kitiems išreikšti savo mintis per kalbą. Tėvai, kartais bijodami klaidų, patys tame procese mažai dalyvauja, siunčia savo vaiką pas specialistus į įvairius užsiėmimus ir būrelius, manydami, kad ten vaikai, padedami profesionalų, šį įgūdį išsiugdys. Tačiau būtent tėvai, apgalvotai ar ne, daro didžiausią įtaką vaiko kalbos formavimui ir kokybei.

Logopedo rekomendacijos:

1. Komentuokite visus savo veiksmus. Iškart po gimimo kūdikis pradeda augti ir stebėti jį supantį pasaulį. Įgarsindami savo veiksmus ir įvykius, vykstančius aplink, vadindami daiktus jų vardais, suformuosite vaikui teisingą įvairių sąvokų suvokimą. Kuo daugiau žodžių vaikas girdi per pirmuosius trejus gyvenimo metus, tuo sėkmingiau jis vystosi ateityje.
2. Nekalbėkite su vaiku „paukščių kalba“. Kad jūsų vaikas ateityje kalbėtų aiškiai ir suprantamai, jis turi nuo ankstyvo amžiaus girdėti ir savintis tik gryną ir neiškraipytą kalbą. Visada kalbėkite tik gramatiškai taisyklinga kalba, aiškinkite žodžių reikšmes, panaudodami vaizdinę medžiagą.

3. Pastebėkite patys ir atkreipkite vaiko dėmesį į aplink girdimus garsus. Nesvarbu, ar tai šuns lojimas, automobilio signalas, paukščio čiulbėjimas, stiprus vėjas ar kažkas kita. Būtinai paaiškinkite vaikui, iš kur sklinda garsas ir ką jis reiškia. Tuo metu turėtumėte pademonstruoti ir emociją, kurią tas ar kitas garsas sukelia. Be to, taip vaikas pripras prie įvairių garsų, jų nesigąsdins.

4. Nepamirškite užduoti vaikui klausimų. Bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje bendraudami su vaiku, domėkitės pokalbiu, kad jūsų vaikas norėtų tęsti su jumis dialogą. Galite paklausti apie tai, ką dabar mažylis daro ar kokie gyvūnai jam patinka, prieš tai papasakoję, koks gyvūnas jūsų mėgstamiausias, ir paaiškinę kodėl.

5. Tegu žaidimai būna naudingi. Pirkdami žaidimą įsitikinkite, ar jame yra daug elementų, kuriuos galima pasakoti. Puikus pavyzdys yra žaidimai su formomis ir spalvomis, kuriuos žaidžiant reikia surinkti tos pačios spalvos ir formos figūrėles. Kad vaikas nesirinktų figūrų visiškai tylėdamas, pasinaudokite proga ir paklauskite: „Kokios spalvos ši detalė?“ arba „Kodėl ši figūra turėtų būti čia?“. Tokie žaidimai turėtų būti sistemingi.

6. Ugdykite vaiko kalbą naudodami elementų apibrėžimus. Norėdami padėti vaikui suprasti daiktų požymius ir ugdyti jo supratimą apie visa pasaulį, prie vaiko pasakyto žodžio pridėkite apibūdinimą. Pvz., jei „arbata”, tai pridedama „karšta”, jei „ langas”, tai „stiklinis” ir pan.

7. Kalbėkite aiškiai, suprantamai ir su pauzėmis. Mažam vaikui reikia daugiau laiko informacijai apdoroti nei suaugusiajam, todėl, kai jūs jam ką nors papasakosite ar ko nors jo paklausite, palikite mažyliui laiko suprasti gautą informaciją. Jei reikia, informaciją pakartokite.

8. Atkreipkite dėmesį į savo mažųjų motorinių įgūdžių vystymąsi. Pieškite kartu su vaiku, modeliuokite, užsiimkite rankdarbiais, lengvais sodo, namų ruošos darbais, leiskite jam pačiam užsirišti batukus. Kuo geriau vaikas susidoros su šiomis užduotimis, tuo geriau vystysis jo kalba.